

MKA

Nederlandse Vereniging voor
Mondziekten, Kaak- en Aangezichtschirurgie

ANTIBIOTICA BELEID

Algemeen

Bij twijfel: consult ziekenhuisepidemiologie/ medische microbiologie/ infectieziekten/ interne geneeskunde.

Antibiotica keuze zo mogelijk op geleide van de kweek en het gevoeligheidspatroon.

Tussen de penicillines en cefalosporines kunnen bij patiënten in 20-30% van de gevallen kruisovergevoeligheds-reacties optreden. In het bijzonder met het 'immediate type'-overgevoelighed voor penicilline dient rekening te worden gehouden.

A. Therapeutisch gebruik bij volwassenen

1. Beginnend infiltraat en ter voorkoming van uitbreiding van een ontsteking
In beginsel geen antibiotica, alleen bij gemotiveerde indicatie (duur, ernst, co-morbiditeit):
amoxicilline 500 mg 3 dd p.o. gedurende tenminste 5 dagen.
2. Acute/chronische osteomyelitis
Er bestaat geen consensus over het te volgen antibiotica-beleid.
Geadviseerd wordt als eerste te overwegen: penicilline iv. 'in hoge dosering' met toevoeging gericht op orale anaeroben (bijv. amoxicilline-clavulaanzuur of penicilline/metronidazol).
3. Loge abscessen
Primaire behandeling bestaat uit drainage.
benzylpenicilline (Penicilline G®) 1 ME 6 dd i.v. én metronidazol (Flagyl®) 500 mg 3 dd i.v., tenminste 5 dagen
of
amoxicilline 500 mg 3 dd i.v. én metronidazol (Flagyl®) 500 mg 3 dd i.v.
of
amoxicilline 500 mg 3 dd p.o. én metronidazol (Flagyl®) 500 mg 3 dd p.o., tenminste 5 dagen afhankelijk van het beloop.
4. Odontogene sinusitis
In beginsel geen antibiotica.
Alleen bij ernstige sinusitis:
amoxicilline 500 mg - clavulaanzuur 125 mg (Augmentin® 625 mg) 3 dd p.o., tenminste 5 dagen.
5. Bacteriële ontsteking speekselklier
In beginsel geen antibiotica; alleen bij gemotiveerde indicatie (duur; ernst):
amoxicilline 500 mg - clavulaanzuur 125 mg (Augmentin® 625) 3 dd p.o., gedurende 7 - 14 dagen
of
flucloxacilline 500 mg 4 dd p.o. gedurende 7 - 14 dagen.
6. Peri-implantitis
In principe alleen op geleide van de kweek; (evt. metronidazol 500 mg 3 dd, p.o., 7 dagen).

B. Therapeutisch gebruik bij kinderen

Als bij A, echter dosering aanpassen; zo nodig consult kinderarts.

C. Profylactisch gebruik bij volwassenen

1. Ongecompliceerde fracturen en schone operaties
geen profylaxe noodzakelijk.
2. Gecompliceerde fracturen (extra-oraal altijd en intra-oraal bij blootliggend bot)
bij uitstel van behandeling > 24 uur na het trauma of ernstige contaminatie:
amoxicilline 1000 mg - clavulaanzuur 250 mg (Augmentin® 1200 mg) i.v.
of
amoxicilline 500 mg - clavulaanzuur 125 mg (Augmentin® 625 mg) 3 dd p.o.

Bij sterk gecontamineerde wonden of slechte situatie postoperatief overgaan op
therapeutische behandeling gedurende tenminste 5 dagen.
3. Schoon-gecontamineerde niet dento-alveolaire operaties
Er bestaat geen consensus over het te volgen antibiotica beleid.
Geadviseerd wordt als eerste te denken aan een penicilline, bij penicilline overgevoeligheid
clindamycine.
4. Ingrepen in bestraald gebied
amoxicilline 500 mg - clavulaanzuur 125 mg (Augmentin® 625 mg) 4 dd p.o. of 1200 mg iv (bij
klinische opname), te beginnen daags voor de ingreep tot 10 dagen na de ingreep.
5. Endocarditis profylaxe
amoxicilline 3000 mg. p.o. 1 uur vóór de ingreep, óf
amoxicilline 2000 mg i.v. ½ uur vóór de ingreep,
Bij overgevoeligheid:
clindamycine 600 mg p.o. 1 uur vóór de ingreep, of
clindamycine 600 mg i.v. ½ uur vóór de ingreep
Richtlijn Nederlandse Hartstichting 2008.
6. Profylaxe bij kaakosteotomieën
amoxicilline 3000 mg. p.o. 1 uur vóór de ingreep, óf
amoxicilline 2000 mg i.v. ½ uur vóór de ingreep.
7. Profylaxe bij implantologie met bottransplantaat
amoxicilline 1000 mg p.o., 1 uur vóór de ingreep, en 500 mg 6 en 12 uur na ingreep.
8. Profylaxe bij kaakgewrichtsingrepen
arthroscopie: cefuroxim 1500 mg iv 30 min voor de ingreep, bij ingrepen langer
dan 3 uur, herhalen.
opengewrichtschirurgie: cefuroxim 1500 mg iv 30 min voor start, en herhalen
iedere 3 uur tot einde ok.

D. Profylactisch gebruik bij kinderen

1. Ongecompliceerde fracturen en schone operaties
geen profylaxe noodzakelijk.
2. Gecompliceerde fracturen (extra-oraal altijd en intra-oraal bij blootliggend bot)
amoxicilline suspensie 50 mg/kg p.o. of amoxicilline 50 mg/kg iv eenmalig pre-
operatief.
3. Endocarditis profylaxe
amoxicilline suspensie 50 mg/kg p.o. (max. 3000 mg) 1 uur vóór de ingreep
of
amoxicilline 50 mg/kg i.v. (max. 2000 mg) ½ uur vóór de ingreep.
Bij overgevoeligheid:

clindamycine (20mg/kg) : <10 kg 150 mg, 10-30 kg 300 mg, >30kg 450 mg, 1 uur vóór de ingreep.

E. Overgevoeligheid voor penicilline:

1. Volwassenen:

clindamycine 600 mg 3 dd p.o. of 600 mg 3 dd i.v.

of

clindamycine 600 mg één uur vóór de ingreep (en 300 mg 6 en 12 uur na de ingreep).

2. Kinderen:

clindamycine:

tot 10 kg: 150 mg 1 uur vóór de ingreep

10-30 kg: 300 mg 1 uur vóór de ingreep

> 30 kg: 450 mg 1 uur vóór de ingreep.

Literatuur

- Preventieve bacteriële endocarditis. Ned. Hartstichting, 2008
- Farmacotherapeutisch Kompas 2013
- www.swab.nl